

VI. Bíróságok

I. A célok meghatározása, felsorolása

Magyarország Alaptörvényének 25. cikk (1) bekezdése értelmében a bíróságok alapfeladata az igazságszolgáltatás. A legfőbb bírósági szerv a Kúria. A (2) bekezdés szerint a bíróság dönt büntetőügyben, magánjogi jogvitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben; a közigazgatási határozatok törvényességéről; az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről; valamint a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról.

A Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló (a továbbiakban: Bszi.) 2011. évi CLXI. törvény 65. §-a alapján az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöke a bírói függetlenség alkotmányos elvének megtartásával ellátja a bíróságok igazgatásának központi feladatait, valamint a költségvetési törvény bíróságok fejezete tekintetében a fejezet irányító hatásköreit, és felügyeletet gyakorol az ítéletábrák és törvényszékek elnökeinek igazgatási tevékenysége felett.

Az OBH elnöke gazdálkodási jogköréből adódóan a Bszi. 76. § (3) bekezdés a) pontja alapján összeállítja – az Országos Bírói Tanács, továbbá a Kúria tekintetében a Kúria elnöke véleményének kikérésével és ismertetésével – a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatát, amelyet a Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat részeként változtatás nélkül terjeszt az Országgyűlés elé.

A b) pont szerint meghívottként részt vesz a Kormány, továbbá az Országgyűlés költségvetéssel foglalkozó bizottságának ülésén a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetének megtárgyalásakor.

A c) pont alapján az OBH elnöke ellátja a fejezetet irányító szerv vezetőjének feladatait a központi költségvetésről szóló törvény bíróságok fejezete tekintetében, továbbá a d) pont felhatalmazza a bírósági fejezet gazdálkodásával kapcsolatos feladatok gyakorlásával.

A felsorolt alkotmányos feladatok megfelelő ellátása, a bíróságok időszerű, ugyanakkor szakszerű működése a jogállamiság szempontjából alapvető fontosságú. A modern kor követelményeinek megfelelő, európai színvonalú, átlátható igazságszolgáltatás ekként nemcsak a bírák és a bíróságokon dolgozó igazságügyi alkalmazottak, hanem az egész társadalom érdeke. „Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.” – áll Magyarország Alaptörvényének Nemzeti Hitvallásában. E közös cél elérésének fontos eszközei a jól működő bíróságok.

A fejezet 2016. évi benyújtott költségvetése tartalmazza a bíróságok működési színvonalának javítására, az eddig elért hatékonyság növelésére irányuló célkitűzéseke megvalósító humán erőforrás anyagi fedezetét, az ítélkezési munka hatékonyságának megerősítéséhez és fokozásához, egyebek mellett – a kiemelt jelentőségű ügyekre és perekre vonatkozó speciális eljárási szabályokra, továbbá a sarkalatos törvények és a szinte valamennyi jogágot érintő jogszabály változásokból eredő többletfeladatok ellátására is figyelemmel – az eljárási határidők megtartásához szükséges tárgyi feltételeket.

Az OBH Elnökének stratégiai céljai a fejezet egészére nézve

- a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék – a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek,
- az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása,
- tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása,
- a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége,
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése,
- a képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló erőforrások 2016-ben

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
Intézmények	83 137,0	2 258,0	80 879,0	11 014
Fejezeti kezelésű előirányzatok	9 650,0	-	9 650,0	-
Központi kezelésű előirányzatok	-	-	-	-

III. A célok elérésének módja a felügyelt ágazatokban

III.1. Intézményekkel történő feladatellátás

1. cím Bíróságok

A Bíróságok címhez 26 önállóan gazdálkodó költségvetési szerv tartozik, öt ítélőtábla, 20 Törvényszék, valamint az Országos Bírósági Hivatal (OBH).

Intézmény megnevezése		Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
1.	Fővárosi Ítélőtábla	176
2.	Debreceni Ítélőtábla	69
3.	Győri Ítélőtábla	55
4.	Pécsi Ítélőtábla	47
5.	Szegedi Ítélőtábla	61
6.	Fővárosi Törvényszék	2615
7.	Balassagyarmati Törvényszék	219
8.	Budapest Környéki Törvényszék	904
9.	Debreceni Törvényszék	504
10.	Egri Törvényszék	268
11.	Győri Törvényszék	342
12.	Gyulai Törvényszék	319
13.	Kaposvári Törvényszék	344

14.	Kecskeméti Törvényszék	483
15.	Miskolci Törvényszék	664
16.	Nyíregyházi Törvényszék	447
17.	Pécsi Törvényszék	379
18.	Szegedi Törvényszék	423
19.	Székesfehérvári Törvényszék	314
20.	Szekszárdi Törvényszék	203
21.	Szolnoki Törvényszék	310
22.	Szombathelyi Törvényszék	215
23.	Tatabányai Törvényszék	282
24.	Veszprémi Törvényszék	306
25.	Zalaegerszegi Törvényszék	262
26.	Országos Bírósági Hivatal	196
27.	Üres álláshelyek betöltése	299
	Összesen:	10 706

millió forintban, egy tizedessel

Bíróságok 1. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2015. évi törvényi módosított előirányzat	76 261,3	2 066,0	74 195,3	10 407
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Fejezetten belüli átrendezés a Fejezeti tartalékról az Igazságszolgáltatásban dolgozó munkavállalók törvény szerinti személyi juttatásainak fedezetére (pl. kötelező előresorolások fedezete), valamint az igazságszolgáltatásban közreműködők személyi juttatása	+ 1 070,2		+ 1 070,2	
<i>Többllet:</i>				
Igazságszolgáltatásban dolgozó munkavállalók törvény szerinti személyi juttatás körébe tartozó kifizetések (pl. jubileumi jutalom, közlekedési és bankköltség térítése), valamint az üres álláshelyek betöltésének fedezete	+2 306,9		+2 306,9	+299
Igazságszolgáltatásban közreműködők (szakértők, tolmácsok, ügyvédek) dologi kiadásai	+591,6		+591,6	
2016. évi javasolt előirányzat	80 230,0	2 066,0	78 164,0	10 706

Fejezetten belüli átrendezés az igazságszolgáltatásban dolgozók törvény szerinti személyi juttatásainak és a Fejezeti tartalék közötti átrendezést tartalmazza. A többllet az

igazságszolgáltatásban dolgozók személyi juttatás körébe tartozó kifizetések és az igazságszolgáltatásban közreműködők juttatásainak fedezetét célozza. A Bíróságokkal szemben támasztott igények, ez elmúlt években a hatékonyság terén elért – nemzetközi szinten is elismert - eredmények fokozott munkateher növekedést jelentettek és jelentenek az egész szervezetben. A hatékonyság további növelése, az Elnöki stratégia célok megvalósítása csak akkor lehet eredményes, ha azok a személyi juttatások megvalósulnak, melyek minimálisan biztosítják a fejezeti létszámhoz kapcsolódó legalább kötelezően fizetendő juttatások fedezetét. Az eddigi időszakban az intézmények az üres álláshelyek be nem töltése és az esetleges tartós távollétek terhére finanszírozták mindazok kötelezettségeiket, melyeket részben a munkavállalók, részben az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódóan tevékenykedők felé teljesíteniük szükséges. Ugyanakkor a fokozatos ügyteher növekedés (menekültügyek, reintegrációs ügyek) nem teszi lehetővé a továbbiakban azt, hogy üres álláshelyek fenntartása fennmaradjon. Az ügyteher növekedés az elmúlt évek során folyamatosan jelentkezett, de ez idáig a betöltött állományi létszámmal sikerült megoldani a feladatokat. Ugyanakkor a folyamatos leterheltség mellett nem lehet a továbbiakban a szakmai folyamatokat hatékonyan működtetni és már ismert tény, hogy egyes ügyek tekintetében, mint a peres és nem peres devizahiteles ügyek, a menekült és idegenrendészeti ügyek, a civil szervezetek ügyei, a büntetés-végrehajtási ügyek és az ezekhez kapcsolódó új típusú reintegrációs őrizet, a magáncsőd ügyek, valamint a kisajátítási ügyek további jelentős növekedés várható. Ahhoz, hogy a Bírósági Fejezet az alapfeladata, vagyis az igazságszolgáltatási tevékenysége során az elmúlt évek eredményeit tartani tudja, az elért hatékonyságot szinten tartsa, valamint azt tovább tudja növelni az ügyforgási sebesség felgyorsulásának megfelelően, elengedhetetlen a jelenleg üres álláshelyek betöltése, vagyis, hogy a Fejezet a teljes betöltöttség szintjén működjön.

Igazságszolgáltatásban közreműködők (szakértők, tolmácsok, ügyvédek) dologi kiadások körébe tartozó szakértői, tolmács díjak kifizetésére az eltérő „piaci” viszonyok és az előre nem látható felmerülési valószínűség miatt (szakvélemény száma, szakértői díj mértéke) a tárgyévben fizetendő költségek minimális részére van lehetőség bázis-előirányzatot képezni. Az elmúlt években nem csak a szakértői díjak emelkedtek, hanem az igazságszolgáltatás is modernebbé, gyorsabbá és időszerűvé vált, melynek következtében felgyorsult az eljárási rend, az ügyforgási sebesség, ami magával vonja a költségek hamarabbi megjelenését.

2. cím Kúria

millió Ft-ban, egy tizedessel

Kúria 2. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2015. évi törvényi módosított előirányzat	2 829,5	192,0	2 637,5	289
<i>Többlet:</i>				
Kúria munkavállalóinak törvény által előírt rendszeres személyi juttatásainak fedezete és az üres álláshelyek betöltése	+77,5		+77,5	+19
2016. évi javasolt előirányzat	2 907,0	192,0	2715,0	308

Ahhoz, hogy a Kúria 2016-ban a legmagasabb színvonalon láthassa el legfontosabb feladatait, az ítélező tevékenységet és a jogegységesítést, elengedhetetlenül fontos volt, hogy a személyi jellegű kiadások és az azokhoz tartozó közterhek teljes körűen finanszírozásra

kerüljenek, ami a jogállási törvények szerint kötelezően előírt rendszeres személyi juttatások teljes fedezetét jelenti.

III.2. Fejezeti kezelésű előirányzatokkal történő feladatellátás bemutatása

3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2015. évi törvényi módosított előirányzat	10 720,2	0	10 720,2
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezeti tartalék átcsoportosítása az igazságszolgáltatásban dolgozó munkavállalók törvény szerinti személyi juttatásainak fedezetére	-1 070,2		-1 070,2
2016. évi javasolt előirányzat	9 650,0	0	9 650,0

Beruházások (3. cím 1. alcím)

A **Budapest Környéki Törvényszék** (3. cím 1.1. alcím) beruházás 2016. évi – várhatóan végső - ütemének megvalósításához 1.005,1 millió forint került megtervezésre.

Az **Igazságszolgáltatás beruházásainak** (3. cím 1.2. alcím) előirányzata 7.083,0 millió forint, amely tartalmazza kiemelt ingatlan beruházásként a Miskolci Törvényszék és a Szolnoki Törvényszék teljes körű rekonstrukciójának megkezdését, a Szegedi Törvényszék, a Gödöllői Járásbíróság, a Tapolcai Járásbíróság, a Szarvasi Járásbíróság részére biztosított összegét és a 2016. évben tervezett kisebb beruházások kiadásait, valamint a központilag megvalósítandó, a fejezet egészét érintő informatikai beruházások fedezetét.

Az **Igazságszolgáltatás működtetése** (3. cím 3. alcím) előirányzatán 1.561,9 millió forint áll rendelkezésre. Az előirányzat nyújt fedezetet a bírósági intézményeknél év közben megjelenő, előre nem tervezhető, olyan kiadásokra, mint például az ügyszámnövekedésből bekövetkező igazságszolgáltatásban közreműködők költségeinek emelkedése, az országos hatáskörű és használatú nyilvántartási rendszerek fenntartása és fejlesztése.

A 2015. évben Fejezeti tartalékként szereplő 1 070,2 millió forint teljes egészében átcsoportosításra került a Bíróságok 1. Cím sorra, az igazságszolgáltatásban dolgozó munkavállalók törvény szerint előírt személyi juttatásainak fedezete céljából.

III.3. Tájékoztató a több év előirányzatait terhelő programok, beruházások és más fejlesztések későbbi évekre vonatkozó hatásairól

Igazságszolgáltatás beruházásai (3/1/2)

a. Korábbi években megkezdett, folyamatban lévő beruházások:

- **Fővárosi Törvényszék** több ütemre osztott belső felújítása 2014. évben ügyfélcentrum kialakítással megkezdett beruházás, a rekonstrukció következő üteme, 2016. évre tervezett 3. ütem melyet érintő szerződések, teljesítések becsült összege 150,0 millió Ft.

- **Szarvasi Járásbíróság** épületének rekonstrukciója, bővítése műszakilag szükséges az épület állapotára tekintettel. 2016. évre is áthúzódó, több év alatt megvalósuló beruházás, amelynek összesített becsült értéke 182,0 millió forint.
- b. A 2014. évben megkezdett/megkezdődő, több évre áthúzódó beruházások
- **Gödöllői Járásbíróság** épületének rekonstrukciója, bővítése, az épület műszaki állapotára, elhelyezési gondokra tekintettel a rekonstrukció és bővítés műszakilag szükséges. A beruházás 2017. évre is áthúzódó, több év alatt tud csak megvalósulni, ezért az összesített becsült értéke 500,0 millió forint, a 2016. évben felmerülő költségvonzata 185,0 millió forint.
 - **Egri Törvényszék** épületének rekonstrukciója, bővítése műszakilag szükséges, valószínűsíthetően 2017. évre is áthúzódó, több év alatt megvalósuló beruházás, amelynek összesített becsült értéke 3.600,0 millió forint, 2016. évben felmerülő költségvonzata 1.785,0 millió forint.
- c. Előkészítés alatt álló 2015. évben megkezdett/megkezdődő, több évre áthúzódó beruházások
- **Tapolcai Járásbíróság** épületének rekonstrukciója az épület műszaki állapotára, elhelyezési gondokra való tekintettel. szükséges. Az épület tulajdonviszonyainak rendezését követően 2015. év végén indítható a beruházás, amely több év alatt fog megvalósulni, és 2016-ra is áthúzódik, melynek költségvonzata 175,0 millió forint. A beruházás összesített becsült értéke 335,0 millió forint.
 - **Szegedi Törvényszék** épületének rekonstrukciója, bővítése műszakilag indokolt, továbbá az elhelyezési gondokra való tekintettel, a beruházás 2017. évre is áthúzódó, több év alatt fog megvalósulni, a 2016. évben felmerült költsége összege 2.385,0 millió forint.
- d. 2016. évben kezdeni tervezett, halaszthatatlan több évre áthúzódó, beruházások:
- **Miskolci Törvényszék** épületének teljes körű rekonstrukciójának megkezdése, a beruházás becsült összege 235,0 millió forint.
 - **Szolnoki Törvényszék** épületének teljes körű rekonstrukciójának megkezdése. Az építési engedély és a kiviteli tervdokumentáció már rendelkezésre áll, a megvalósítás előkészítése és a kivitelezés megkezdése 2016-ban ütemezhető, a több éven át húzódó, 2018-ban befejeződő. beruházás 2016. évre eső becsült összege 696,0 millió forint.

A folyamatban lévő, több éven áthúzódó, illetve a 2016-ban kezdeni tervezett, összesen 12 épületet érintő kiemelt beruházás összesen mintegy 69.000 m² épület-felület felújítását, korszerűsítését érinti, ezzel több millió, az igazságszolgáltatáshoz forduló ügyfél megelégedését, megfelelő kiszolgálását eredményezi.

A kiemelt beruházásokon túl több bírósági épületet érintő energetikai fejlesztést, bim-projekt keretében megvalósuló digitális épületfelmérést és ezzel digitális tervtár létrehozását, egységes arculattal megjelenő, a nyitott ügyfélbarát bíróság elveinek megfelelő ügyfélközpontok kialakítását tervezzük, melynek 2016. évre tervezett költsége 400,0 millió forint.

Az épületek műszaki beruházásai mellett több évet érintő informatikai fejlesztések is zajlanak:

- **A Bíróságok országos mentő-, archiváló rendszerének kialakítása**, a 77/2013 (XII.19) NFM rendelet és nevezett besorolási táblázat alapján az OBH és a bírósági hálózatok adatvédelmét javítani kell. A rendelet cselekvési terv elkészítését és végrehajtását írja elő. Ahhoz hogy a 2013. évi L. törvény szerinti 3. szintre az OBH és bírósági informatikai rendszer eljusson 2x2 év áll rendelkezésre. (két évenként legalább egy szintet kell emelni). A cselekvési tervben felsorolt 19 javítandó feladat egyik része a mentési rendszer kialakítása, melynek költségvetése 234,0 millió forint.
- **Távoli munkavégzés központi elemeinek megvalósítása**. A 2015-ben beüzemelt Verde keretrendszer kibővítése. Minden Törvényszéken „Branch” szerver telepítése. A projekt eredményeképpen létrejön a biztonságos távoli munkavégzést biztosító országos rendszer szerver oldali kiszolgálója. A beruházás költségigénye 400,0 millió forint.
- **Video konferencia rendszer bővítése**. A 2014-ben pilot jelleggel bevezetett videokonferencia rendszer kiterjesztése oly módon, hogy a Kúrián, az 5 Ítéltáblán és a 20 Törvényszéken mindenhol egy tárgyalóterem felszerelésre kerül videokonferencia eszközökkel, 2016. évben megvalósuló beruházás tervezett költsége 100 millió forint.

Mindezek mellett több éven átívelő az igazságszolgáltatásban résztvevő ügyfelek, partnerek felé való megnyilvánulásának modernizálása, fokozott elektronizálása végett az országos kiterjesztésű programok működtetése és azok jogszabályoknak való megfelelése végett történő fejlesztése, melyre a 2016. évre 156 millió forint került megtervezésre.

III.4. Az uniós források felhasználásának szerepe

Az európai uniós források felhasználásával a fejezet alapvető célja a bírósági épület- és informatikai eszközállomány fejlesztése, az ügyfélkapcsolatok fejlesztése, elektronizálása, a belső folyamatok optimalizálása, továbbá a bírák és igazságügyi alkalmazottak továbbképzésének a biztosítása.

A 2016. évben esetlegesen induló projektek a Közigazgatás- és Közszolgáltatás- fejlesztési Operatív Programhoz (KÖFOP), a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programhoz (KEHOP), a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap (MMIA) programhoz, a Duna Transznacionális Programhoz, a Svájci-Magyar Együttműködési Programhoz, valamint az Európai Bizottság Igazságügyi Főigazgatósága által meghirdetett grant-ekhez kapcsolódhatnak. Ezen pályázatokhoz szükséges előkészítési munkákra, járulékos költségekre, valamint az Európai Bizottság Igazságügyi Főigazgatósága által meghirdetett grant-ekhez kapcsolódó önerő folyósításához, valamint a projektek előkészítése és megvalósításához kapcsolódó szakmai tanácsadáshoz összességében bruttó **250 millió forint** biztosítása szükséges.

A fentieket az alábbi bontásban részletezzük:

- előfinanszírozási képesség projektek megvalósításához: 100 millió forint,
- projektek előkészítéséhez és megvalósításához kapcsolódó szakmai tanácsadás: 50 millió forint,
- önerő: 100 millió forint.

A jelenleg futó illetve fenntartás alatt lévő pályázatok esetében 2016. évre vonatkozóan a következő összegekkel kell tervezni, összesen **70 millió forint** összegben:

A Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében „A bíróságok ellátása a biztonságot növelő berendezésekkel és informatikai alkalmazásokkal” című projekt fő célja a bírósági

intézmények napi szintű működése során jelentkező fizikai és az ügyviteli biztonságot érintő kockázatok minimalizálása. Az elnyert projekt támogatási összege 1 197,3 millió forint.

A projekt két nagyobb, egymással párhuzamos alprojektből áll: az Informatikai alprojektben az elektronikusan vezetett állami nyilvántartások elérésének biztosítása, a Műszaki alprojektben a bírósági épületek biztonsági berendezésekkel történő felszerelése valósul meg. A projekt járulékos költségei várhatóan **50 millió forintot** tesznek ki, amelyet a Fejezet költségvetéséből biztosít.

Az ÁROP projektekben („Az új Polgári Törvénykönyvhöz kapcsolódó képzések” című ÁROP-2.2.16-2012-2013-0001, illetve „A bírósági szervezetrendszer jogalkalmazásának javítása az ítélkezési tevékenység hatékonyságának fokozása érdekében” című, ÁROP-2.2.16-2012-2012-0005 azonosító jelű projektek esetében) kifejlesztett elektronikus tananyagok aktualizálásának költsége várhatóan bruttó **20 millió forint**.

Budapest, 2015. május „....”

